

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами опитування здобувачів
освітньо-професійної програми «Історія та археологія»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
спеціальності 032 Історія та археологія

Одеса – 2024

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Відповідно до «Положення про опитування учасників освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» на запит гаранта Центром інформаційних технологій було створено анкети «Якість викладання», «Якість освіти» та «Якість освітньої програми» для здобувачів 1-го та 2-го року навчання освітньо-професійної програми «Історія та археологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія. Опитування проходило з 13 по 20 лютого 2024 р. Загалом в опитуванні взяли участь 14 здобувачів, у розрізі за роками навчання: 6 з 10 здобувачів денної та заочної форм 1-го року навчання (60 %) та 8 з 19 здобувачів денної та заочної форм 2-го року навчання (42 %).

З огляду на те, що здобувачі 1-го року провчилися на програмі лише семестр їм було запропоновано пройти опитування за анкетами «Якість викладання» та «Якість освіти», в той час як здобувачі 2-го року також могли пройти опитування за анкетною «Якість освітньої програми».

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

За результатами опитування за анкетною «Якість освіти», в якій взяли здобувачі обох курсів, було виявлено, що:

1) Здобувачі в цілому мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти. З цим твердженням цілком погодились 83,3 %

опитаних здобувачів 1-го року, 62,5 % опитаних здобувачів 2-го року, частково погодилися 37,5 % здобувачів 2-го року, не погодився – 1 здобувач 1-го року навчання.

2) 66,7 % респондентів 1-го року навчання та 62,5 % 2-го вважають, що мають можливість вільно обирати навчальні дисципліни, в той час як категорично не погоджується з цією тезою лише 1 здобувач 2-го року.

3) При цьому лише 33,3 % від здобувачів 1-го року та 25 % від 2-го погоджуються з тим, що вони мають можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін, а 37,5 % опитаних здобувачів 2-го року з цією тезою не погоджуються. Всі інші респонденти погоджуються частково.

4) 50 % респондентів 1-го року та 37,5 % 2-го вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються; і 33,3 % 1-го року вважають, що такої можливості не мають.

5) 100 % здобувачів обох років навчання певні, що спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими.

6) Так само 100 % всіх опитаних отримували детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу.

7–8) 71,4 % зазначили, що отримували цей відгук швидко, в той час як інші лише частково з цим згодні. Проте всі впевнені, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли.

9) 100 % здобувачів 1-го курсу впевнені, що всі викладачі спеціальності висококваліфіковані та компетентні. З ними згодні 75 % другокурсників і зовсім не згоден з цією тезою 1 здобувач.

10) 100 % здобувачів 1-го року та 87,5 % 2-го погоджуються з тим, що всі викладачі спеціальності добре організовані та підготовлені до занять; 1 здобувач частково погоджується з цією тезою.

11) 66,7 % здобувачів 1-го року та 75 % 2-го вважають, що у них є можливість оцінювати роботу викладачів.

12) 66,7 % 1-го року та 100 % 2-го певні, що отримали достатньо підтримки і корисних порад щодо їх навчання.

13) 100 % опитаних 1-го року та 87,5 % 2-го мали змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність.

14) 100 % опитаних 1-го року та 87,5 % 2-го вважають, що вони отримували корисні настанови та вичерпні консультації, коли їм необхідно було робити вибір щодо навчання.

15) 83,3 % здобувачів 1-го року і лише 50 % 2-го вважають, що їх навчання належним чином готує до сучасної кар'єри за спеціальністю; проте категорично не згоден з цією тезою лише 1 здобувач 2-го року.

16–19) Всі здобувачі погодилися або частково погодилися з тим, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання, якісно пояснюють ключові моменти, а методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім, як і частка навчального часу, відведена для самостійної роботи.

20–21) З проблемою доступності необхідних навчальних ресурсів для вивчення матеріалу стикалися 50 % опитаних здобувачів 1-го року та 25 % 2-го, але при цьому всі зазначили, що мають стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів.

22–24) 66,7 % здобувачів 1-го року та 50 % 2-го вважають, що розклад занять є ефективним та зручним, в той час як 16,7 та 12,5 % відповідно з цим не погоджуються. 33,3 % здобувачів 1-го курсу також не погоджуються з тим, що під час будь-яких змін у їхньому навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між здобувачами і представниками факультету. Але всі згодні або частково згодні з тим, що мають доступ до важливої інформації і даних щодо їхніх навчальних курсів та успішності.

25–26) Всі ознайомлені або частково ознайомлені з порядком оскарження результатів та перескладання заліків, іспитів.

27–28) 16,7 % здобувачів 1-го року зазначили, що вони не ознайомлені з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності; 33,3 % здобувачів того ж року не ознайомлені з процедурою

врегулювання конфліктних ситуацій в університеті. В той час як всі здобувачі 2-го року з обома процедурами ознайомлені.

29) А от про діяльність психологічної служби не знають 50 % здобувачів 1-го року та 25 % 2-го.

30–31) Всі здобувачі без виключення погодилися, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим та всі навчальні дисципліни за освітньою програмою викладаються українською мовою.

На запитання «Що вам подобається в університеті?» воліло відповісти 9 респондентів. Більшість відзначили, що їм подобаються викладачі, їх відношення до здобувачів, професіоналізм викладачів, їх компетентність та ентузіазм. До прикладу: «В університеті мені подобається фаховість викладачів, в яких я маю щастя навчатись. Незважаючи на низку труднощів, скорочення навчальних годин та викладацького складу, викладачі факультету досить намагаються дати нам максимум знань та компетенцій і я щиро дякую їм за це». Також відзначали позитивну роль вибіркового курсів.

На запитання «Що Вам не подобається?», зазначали стан навчального корпусу; графік навчання, аудиторії та кількість дисциплін вільного вибору; зменшення викладачів Всесвітньої історії. До прикладу: «Мені не подобається політика університету щодо кількості навчальних годин та динаміка скорочення викладацького складу. На мою думку, якість навчання тримається виключно на високій фаховості та особистій ініціативі викладачів».

Поле для будь-яких коментарів та пропозицій використали 5 респондентів:

- Шановне керівництво університету, прошу, будь ласка, знайти можливості зупинити процес знищення навчального процесу як такого. На жаль, вищевказане скорочення навчальних годин та викладацького складу – це глобальні проблеми, які, за умови відсутності реагування з боку адміністрації, найближчим часом призведуть до тотальної девальвації

того, що поки (виключно завдяки викладачам!) ми ще можемо називати якісним навчальним процесом. На жаль, тенденція поки залишається надзвичайно сумною.

- Замінити парти на сучасні і зручні, поставити інноваційні дошки і проекти. Терміново зробити ремонт на факультеті
- Успіхів нашому університету ♥
- Хочу висловити подяку всьому Університетському колективу за його неймовірно тяжкий шлях і працю, дякую вам за ваші старання, дякую за вашу сміливість і ваші відкриті серця для нас студентів, і бажаю тільки найкращого!
- В першу чергу, хотілося би, щоб в університеті було стабільне опалення взимку.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

На запитання опитувальника «Якість освітньої програми» відповідали лише здобувачі 2-го року, а це 8 з 19 здобувачів денної та заочної форм (42 %). Результати опитування наступні:

1) 85,7 % зазначили, що за освітньою програмою реалізується вільний вибір дисциплін. Відповідь 1 здобувача про відсутність вільного вибору у цьому контексті лишається незрозумілою. Можливо здобувач таким чином розцінив обмеження, щодо чисельності груп вибіркових дисциплін, з огляду на що здобувачам, що потрапили до малокомплектних груп (менше 5 здобувачів), пропонується обрати іншу дисципліну. Але у випадку, коли здобувачі відмовляються і бажають вивчати обраний предмет, то їх право забезпечується.

2) 100 % респондентів вважають, що обсяг практичної підготовки, закладений в ОП спеціальності є цілком достатнім.

3–4) 75 % вважають, що логіка викладання дисциплін на ОП не порушується, але 37,5 % зазначили, що зустрічається дублювання змісту

навчального матеріалу дисциплін ОП серед половини курсів. Конкретно за назвою виділили курс «Політична культура української еліти», який на думку здобувачів дублює курси з історії України на бакалаврській програмі.

5) Очікування 87,5 % здобувачів щодо ОП співпадають з її реальним змістом.

6) Здобувачі вважають, що ОП слід поповнити дисциплінами зі всесвітньої історії (2 відповіді), соціології, історії стародавнього світу, ораторським мистецтвом.

7) Щодо дисциплін, які треба вилючити з ОП, то більшість здобувачів схиляється до думки, що таких немає, проте двоє респондентів вказали на курси з етнології.

8) Відповідаючи на питання, що варто змінити в ОП, більшість здобувачів зазначили, що їх все влаштовує, але пропонували також збільшити години для вивчення всесвітньої історії та скоротити обсяг документів під час педагогічної (асистентської) практики.

ВИСНОВКИ

З проведеного опитування можна зробити висновки, що загалом здобувачі задоволені якістю освіти в університеті, на факультеті та на освітній програмі. Проте варто активізувати роботу по залученню студентства до процесу забезпечення якості освіти та якості ОП, а також розширити інформативну роботу зі здобувачами, своєчасно доносити до них важливу інформацію про роботу структурних підрозділів університету, офіційні нормативні документи тощо. Здобувачі вважають, що ОП слід поповнити дисциплінами зі всесвітньої історії (найбільше коментарів), соціології, історії стародавнього світу, ораторським мистецтвом.

Відповіді здобувачів на відкриті запитання підіймають глобальні проблеми, пов'язані зі скороченням державного фінансування освіти, матеріальним забезпеченням навчального процесу, скороченням науково-

педагогічних співробітників. Але загалом здобувачі відзначають високий рівень, професіоналізм, компетентність та ентузіазм викладацького складу.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми:

1. Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань здобувачів з проблем забезпечення якості освіти.

2. Посилити роботу щодо залучення здобувачів до процесів забезпечення якості освіти та інформування здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування

3. Вивчити стан використання викладачами інноваційних методів навчання в процесі викладання дисциплін. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі активних методів проведення занять (дискусії, рольові ігри, робота в малих групах, проекти та ін.) та інноваційних технологій навчання.

4. Звернути увагу викладачів і деканату на необхідність налагодження зворотного зв'язку зі здобувачами.

5. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти стосовно: а) процедури оскарження результатів заліків, іспитів; б) процедури перескладання заліків, іспитів; в) академічної доброчесності; г) процедури врегулювання конфліктних ситуацій; д) роботи психологічної служби університету.

6. Переглянути зміст освітніх компонентів на предмет дублювання бакалаврської освітньої програми. При виявленні збігів, внести відповідні зміни до ОП.

Результати опитування здобувачів обговорено на засіданні робочої групи ОПП, навчально-методичної комісії і вченої ради факультету історії та філософії, доведено до відома декана й кафедр з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.